

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2019 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia Wydział X Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Garncarz

Protokolant: Małgorzata Weres

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 stycznia 2019 r. we W.

sprawy z powództwa M. L.

przeciwko (...) we W.

o odprawę emerytalną

I. zasądza od strony pozwanej (...) we W. na rzecz powoda M. L. kwotę 8.439,99 zł (osiem tysięcy czterysta trzydzieści dziewięć złotych 99/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 5 lipca 2018r. do dnia zapłaty tytułem odprawy emerytalnej;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1350 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV. nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa;

V. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 2813,33 zł.

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 5 lipca 2018 r. (data stempla biura podawczego k. 4) skierowanym przeciwko stronie pozwanej (...) we W., powód M. L. domagał się zasądzenia na jego rzecz kwoty 8443,99 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 lutego 2016 r. do dnia zapłaty, oraz kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że jest emerytowanym żołnierzem zawodowym, pełniącym służbę przez okres 30 lat. Powód wyjaśnił, że następnie podjął pracę, jako tzw. „pracownik emeryt” u strony pozwanej, gdzie nieprzerwanie, w okresie od dnia 1.02.2006 r. do dnia 31.01. 2016 r., wykonywał pracę. Umowa została rozwiązana z dniem 31.01.2016 r., przy czym po jej zakończeniu nie podjął żadnej kolejnej pracy. Łącznie z okresem służby wojskowej przepracował 40 lat. Powód podał, że pismem z dnia 27 czerwca 2018 r. wystąpił do pracodawcy z wnioskiem o przyznanie i wypłatę odprawy emerytalnej w związku z przejściem na emeryturę.

Powód wyjaśnił, że podstawa jego roszczenia wynika z brzmienia treści art. 92¹ k.p. oraz art. 48 ust. 1 w zw. z art. 48 ust. 3 w zw. z par 29 Regulaminu obowiązującego u strony pozwanej, ponieważ zgodnie z ww. normami prawnymi, przysługuje mu jednorazowa odprawa pieniężna w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia. Powód powołał się na

orzecznictwo Sądu Najwyższego, w szczególności zwracając uwagę na wyroki z dnia 9 grudnia 2015 r., sygn. akt I PK 1/15, z dnia 11 października 2007 r. sygn. akt II PK 40/07, a także z dnia 4 grudnia 2013 r., sygn. akt II UK 2231/13.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Strona pozwana potwierdziła, że powód był zatrudniony u strony pozwanej, przy czym zatrudnienie podjął po zakończeniu pełnienia zawodowej służby wojskowej, jako emeryt wojskowy.

Strona pozwana podała, że w jej ocenie, powód nie nabył uprawnień do odprawy emerytalnej na podstawie art. 92¹ § 2 k.p., albowiem uprawnienie do takiej odprawy przysługuje pracownikom przechodzącym na emeryturę z tzw. powszechnego systemu emerytalnego, zaś powód nabył uprawnienia do emerytury wojskowej i takie świadczenie pobiera. Ponadto, w związku ze zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej otrzymał odprawę pieniężną, w która – zdaniem strony pozwanej, wyczerpuje w swej istocie kreowane żądanie. Strona pozwana podniosła również zarzut że powód mógł nabyć uprawnienia do odprawy od innego pracodawcy w związku z czym wniosła o ustalenie w ZUS w jakich okresach podlegał on ubezpieczeniu społecznemu i na jakiej podstawie. Ostatecznie strona pozwana podniosła, że odsetki ustawowe winny być liczone nie od daty ustania zatrudnienia u strony pozwanej lecz od daty wezwania do zapłaty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Powód M. L. pełnił służbę wojskową w okresie od dnia 16 września 1974 r. do dnia 31 stycznia 2004 r. Przed tym okresem powód był zatrudniony w Bazie Napraw i Sprzętu w okresie od 1.09.1973 r. do 16.09.1974 r. na stanowisku rzemieślnika specjalisty.

Decyzją z dnia 18 lutego 2004 r. Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego, poczynszy od dnia 1 lutego 2004 r. przyznano powodowi emeryturę wojskową w wysokości 4.775,50 zł.

Dowód: - akta osobowe powoda

- decyzja z dnia 18 lutego 2004 r., k. 8-9,

W dniu 1 lutego 2006 r. powód został zatrudniony u strony pozwanej na stanowisku referenta pomocnika oficera dyżurnego, a następnie od 1 października 2008 r. na stanowisku specjalisty ds. mobilizacji w pełnym wymiarze czasu pracy.

W umowie o pracę z dnia 1 lutego 2006 r. składnikami wynagrodzenia powoda było wynagrodzenie podstawowe w wysokości 1500 zł oraz wysługa lat w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego z uwagi na ponaddwudziestolenni staż pracy powoda.

Umowa została rozwiązana z dniem 31 stycznia 2016 r., na mocy oświadczenia powoda o rozwiązaniu stosunku pracy za porozumieniem stron.

Dowód: - akta osobowe powoda,

Zgodnie z par. 29 Regulaminu Wynagradzania Pracowników strony pozwanej, pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna w wysokości:

- 1-miesięcznego wynagrodzenia jeśli był zatrudniony krócej niż 15 lat,

- 2-miesięcznego wynagrodzenia po 15 latach pracy,

- 3-miesięcznego wynagrodzenia po 20 latach pracy.

Odprawę oblicza się według zasad obowiązujących przy ustaleniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy,

Zgodnie z ust 3 okresy pracy i inne okresy uprawniające do jednorazowej odprawy przysługują pracownikowi odchodzącemu na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy ustala się według zasad obowiązujących przy ustalaniu okresów uprawniających do dodatku do wysługi lat.

Jednocześnie w ust 4 wskazano, że pracownik, który otrzymał odprawę, nie może ponownie nabyć do niej prawa.

Dowód: - Regulamin Wynagradzania Pracowników k. 16-24

Od chwili rozwiązania stosunku pracy ze stroną pozwaną, powód nie podjął kolejnego zatrudnienia.

Powód był zarejestrowany w ZUS jako osoba pobierająca uposażenie po zwolnieniu ze służby w okresie od 1.02.2004 r. do 31.01.2005 r., jest zarejestrowany jako emeryt lub rencista którego składka na ubezpieczenie zdrowotne jest finansowana przez świadczeniobiorcę od 1.02.2005 r. a także był zarejestrowany w okresie od 1.02.2006 r. do 31.01.2016 r. jako pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Dowód: - zaświadczenie ZUS k. 66

Pismem z dnia 27 czerwca 2018 r. pełnomocnik powoda skierował do strony pozwanej wezwanie do przyznania oraz wypłaty odprawy emerytalnej – w terminie do dnia 4 lipca 2018 r.

Dowód: - wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania, k. 14-15,

Wynagrodzenie powoda liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 2913,33 zł.

Dowód: - zaświadczenie, k. 13

W oparciu o ustalony w sprawie stan faktyczny Sąd zważył, co następuje

Powództwo, jako uzasadnione podlegało uwzględnieniu w całości.

W rozpatrywanej sprawie, powód domagał się zasądzenia na jego rzecz kwoty 8439,33 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 lutego 2016 r. do dnia zapłaty.

Spór w niniejszej sprawie, sprowadzał się do ustalenia, czy jak twierdził powód zachodzą przesłanki do przyznania mu odprawy emerytalnej, czy też nie nabył uprawnień do tego świadczenia na podstawie art. 92¹ § 1 k.p., albowiem odprawa emerytalna przysługuje jedynie w przypadku otrzymywania emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – jak dowodziła strona pozwana.

Zgodnie z przepisem art. 92¹ § 1 k.p. pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia, przy czym – stosownie do treści art. 92¹ § 2 k.p. – pracownik, który otrzymał odprawę, nie może ponownie nabyć do niej prawa.

Odprawa emerytalno-rentowa jest świadczeniem ze stosunku pracy, której celem jest łagodzenie skutków utraty pracy i przejścia na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy. Pełni ona zatem funkcję kompensacyjną i nie jest powiązana ani ze sposobem, ani z przyczyną ustania stosunku pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2009 r., sygn. akt II PK 238/08, opubl. Legalis).

W doktrynie wskazuje się, że z literalnego brzmienia art. 92¹ § 1 k.p., wyprowadzić można cztery przesłanki nabycia prawa do odprawy pieniężnej: 1) spełnienie przez pracownika warunków uprawniających do jednego z tych świadczeń, 2) przejście na emeryturę lub rentę, 3) rozwiązanie stosunku pracy oraz 4) związek między rozwiązaniem

stosunku pracy i przejściem na emeryturę lub rentę. W wyroku z dnia 9 grudnia 2015 r., sygn. akt I PK 1/15 Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że kodeksowa regulacja odpraw emerytalnej i rentowej ma charakter powszechny, wyznaczając „minimalny standard” w tym zakresie (opubl. LEX nr 1959540). Przepisy branżowe i zakładowe mogą, przy zachowaniu zasady uprzywilejowania, wprowadzać odmienne warunki nabywania prawa do odprawy i ustalać inną ich wysokość (Wagner, Barbara. Art. 92(1). W: Kodeks pracy. Komentarz, wyd. VII. Wolters Kluwer Polska, 2017).

Jak wynika z ustaleń Sądu, poczynionych w niniejszej sprawie, decyzją z dnia 18 lutego 2004 r. Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego, począwszy od dnia 1 lutego 2004 r. powodowi przyznano emeryturę wojskową. W okresie od dnia 1.02.2006 r. do dnia 31.01.2016 r., powoda i stronę pozwaną łączył stosunek pracy.

W okolicznościach niniejszej sprawy, mając na uwadze stanowisko prezentowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w szczególności wyrok z dnia 9 grudnia 2015 r., w sprawie o sygn. akt I PK 1/15, Sąd doszedł do przekonania, że roszczenie powoda, w zakresie przyznania mu prawa do odprawy emerytalnej na podstawie art. 92¹ § 1 k.p. jest w pełni uzasadnione.

W cytowanym orzeczeniu, Sąd Najwyższy wskazał przede wszystkim, że zmiana statusu pracownika lub pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta jest przejściem na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p. Dopóki bowiem trwa stosunek pracy, osoba posiadająca ustalone prawo do emerytury lub pobierająca to świadczenie nie przestaje być pracownikiem. Sąd Najwyższy podkreślił, że zmiana statusu prawnego posiadającego równocześnie niejako podwójny status (pracownika i emeryta) wyraża się w tym, że traci on ten status i staje się emerytem, a przy tym jest to następstwem ustania stosunku pracy, pozostającego w związku z przejściem na emeryturę. Dla tak rozumianego przejścia na emeryturę, jak wskazał Sąd Najwyższy, bez znaczenia pozostaje okoliczność nabycia uprawnień do emerytury przed nawiązaniem stosunku pracy, chyba, że pracownik już wcześniej skorzystał z uprawnienia do takiej odprawy.

Sąd Najwyższy zanegował również stanowisko, iż odprawa emerytalna przysługująca na podstawie art. 92¹ § 1 k.p. ma taki sam charakter jak odprawa wypłacana aktualnie na podstawie art. 94 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. W tym zakresie Sąd Najwyższy wskazał, że żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem, a odprawa przewidziana w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych nie jest świadczeniem ze stosunku pracy, do którego prawo zostało ustanowione w art. 92¹ § 1 k.p. W konsekwencji otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, niezależnie od charakteru tego świadczenia, nie wyłącza – na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. – prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika.

W uzasadnieniu cytowanego wyroku podano dodatkowo, iż z przepisu tego, odczytywanego w powiązaniu z art. 75 – 79 i art. 84 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych jasno wynika, że odprawa ta przysługiwała niezależnie od przyczyn zwolnienia ze służby (mogła być również przyznana w obniżonej wysokości w przypadku zwolnienia ze służby wskutek utraty stopnia wojskowego albo skazania na karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego) – art. 17 ust. 6 zdanie drugie ustawy o uposażeniu żołnierzy, a jej wysokość uzależniona była przede wszystkim od długości okresu służby (wysługi). Świadczenie to miało, zatem charakter gratyfikacji za odbytą służbę, a nie rekompensaty za utratę zatrudnienia wykonywanego w ramach stosunku służby w związku z nabyciem uprawnień do zaopatrzenia emerytalnego. Trudno również przyjąć, że przedmiotowa odprawa zmieniała swój charakter i funkcję w zależności od tego, czy po zwolnieniu ze służby wojskowej żołnierz zawodowy nabywał uprawnienia emerytalne i z nich korzystał.

Odnosząc powyższe do stanu faktycznego niniejszej sprawy wskazać należy, że w przypadku powoda zostały spełnione wszystkie przesłanki przysługiwania prawa do odprawy emerytalnej, o której mowa w art. 92¹ § 1 k.p.

Jednocześnie z ostrożności procesowej należy wskazać, odnosząc się do twierdzeń strony pozwanej, że otrzymanie przez powoda odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej wyłączało prawa do odprawy emerytalnej na podstawie art. 92¹ § 2 k.p., że Sąd nie podziela takiego stanowiska strony pozwanej.

W niniejszej sprawie bowiem przede wszystkim należy podkreślić, że strona pozwana w żaden sposób nie wykazała, że powód faktycznie otrzymał taką odprawę pieniężną. Nie wykazała, aby powód również później otrzymał odprawę emerytalną. Nie zostało to też przez powoda potwierdzone, nie wynika to również z zaświadczenia z ZUS, do którego sąd zwrócił się o taką informację. Wprawdzie powód przed zatrudnieniem u strony pozwanej wykazał, że posiadał 30-letni staż pracy w służbie wojskowej, otrzymał prawo do emerytury wojskowej, lecz z żadnych okoliczności nie wynika, że faktycznie otrzymał również odprawę emerytalną z tego tytułu lub też od innego pracodawcy.

Mając powyższe na uwadze, należy uznać, że strona pozwana nie wykazała, że faktycznie powód otrzymał wcześniej odprawę emerytalną z tytułu przejścia na emeryturę wojskową, a także od innego pracodawcy.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 31 maja 1989 r., sygn. akt III PZP 52/88 wskazał, że odprawa pieniężna przysługuje zwolnionemu ze służby żołnierzowi zawodowemu z różnych przyczyn bez względu na to, czy przechodzi na emeryturę lub rentę inwalidzką. Jednocześnie fakt przejścia na emeryturę wojskową lub wojskową rentę inwalidzką nie ma wpływu na wysokość odprawy z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej. (...) Odprawa pieniężna przysługująca żołnierzowi zwolnionemu ze służby odrywa się od przyczyny zaprzestania służby i nie oznacza braku przyszłej aktywności zawodowej (opubl. Legalis). W uzasadnieniu wyroku z dnia 11 października 2007r., Sąd Najwyższy wskazał, że pracownik pobierający emeryturę w czasie nieprzerwanie trwającego stosunku pracy przechodzi więc na emeryturę dopiero po ustaniu tego zatrudnienia. (...) Status emeryta nie dyskwalifikuje z prawa do podjęcia ponownego zatrudnienia, w tego samego, co też innego pracodawcy (sygn. akt III PK 40/07, opubl. LEX 338805).

Co równie istotne w niniejszej sprawie ani treść regulacji art. 92¹ k.p., ani treść regulacji Regulaminu nie stanowi, iż uprawnienie do odprawy emerytalnej jest związane wyłącznie z przejściem na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, co potwierdził przecież Sąd Najwyższy w uzasadnieniu cytowanego wyroku z dnia 9 grudnia 2015 r.

Z uwagi na powyższe, Sąd skonstatował, że strona pozwana była obowiązana wypłacić na rzecz powoda odprawę emerytalną.

Zgodnie z postanowieniami Regulaminu Wynagradzania Pracowników po co najmniej 20 latach pracy odprawa emerytalna należy się w wysokości 3-wynagrodzenia. Staż pracy uprawniający do odprawy w tej wysokości liczy się według zasad obowiązujących przy ustalaniu okresów uprawniających do wysługi lat. Skoro zatem powód miał ponad 20-letni staż pracy (co jednoznacznie wynika z akt osobowych powoda, w szczególności jego umowy o pracę, w której już przy zatrudnieniu powoda naliczono mu 20% dodatek do wysługi lat wynikający z jego stażu pracy), a średnie miesięczne wynagrodzenie powoda liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 2.813,33 zł, a zatem należna powodowi odprawa na podstawie art. 92¹ § 1 k.p. powinna wynosić 8.439,33 zł, zgodnie z żądaniem pozwu.

Powyższy stan faktyczny w sprawie, Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, w tym dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych powoda, decyzji z dnia 18 lutego 2006 r., świadectwa pracy, wezwania do zapłaty pełnomocnika powoda, zaświadczeniu o zarobkach liczonych jak ekwiwalent za urlop brutto, albowiem żadna ze stron nie kwestionowała ich wiarygodności i autentyczności, nie budziły przy tym uzasadnionych wątpliwości ze strony Sądu.

Sąd pominął dowód z przesłuchania stron, gdyż pełnomocnik powoda w sposób wyraźny wniósł o pominięcie dowodu z przesłuchania powoda, a pełnomocnik strony pozwanej nie wniósł o przesłuchanie strony pozwanej. Sąd uznał, że dowód z przesłuchania stron jest dowodem subsydiarnym, który ma wyjaśnić wątpliwości w przypadku, gdy pozostałe dowody nie pozwoliły na wyjaśnienie stanu faktycznego w sprawie, a skoro w niniejszej sprawie stan faktyczny był ustalony na podstawie niekwestionowanych przez strony dowodach z dokumentów, nie było konieczności przesłuchania stron.

Mając na względzie powyższe, Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku i zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 8439,33 zł tytułem odprawy emerytalnej, z tym, że uwzględnił argumenty strony pozwanej zasądzając odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 5 lipca 2018 r. do dnia zapłaty, a nie od dnia 1 lutego 2016 r. jak żądał powód.

W ocenie Sądu nie ma podstaw do uznania, że strona pozwana winna była wypłacić powodowi odsetki ustawowe od dnia kolejnego po dniu ustania zatrudnienia powoda, lecz dopiero po wezwaniu strony pozwanej do zapłaty. Należy uznać, że żądanie odprawy emerytalnej pracownik może zgłosić różnym pracodawcom, zatem brak jest przesłanek do uznania, że roszczenie to było immanentnie związane ze stosunkiem pracy łączącym strony. Skoro powód miał potencjalną alternatywę do żądania tego roszczenia do innych podmiotów, to należy uznać, że winien by wezwać stronę pozwaną jako dłużnika do zapłaty tego roszczenia, co uczyni pismem z dnia 27.06.2018 r. wyznaczając ostateczny termin do 4 lipca 2018 r. Zatem należy uznać, że skoro strona pozwana nie zapłaciła tego roszczenia do 4 lipca 2018 r. a ono było powodowi należne, odsetki należy liczyć od dnia 5 lipca 2018 r. o czym Sąd orzekł w pkt I wyroku, a w pkt II wyroku oddalił dalej idące powództwo w tym zakresie.

W punkcie III sentencji wyroku Sąd orzekł o kosztach postępowania zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu tj. art. 100 zd. 2 kpc, który stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu), w przypadku, gdy jedna ze stron uległa jedynie w nieznacznej części swojego żądania. W niniejszej sprawie powód uległ stronie pozwanej jedynie w bardzo nieznacznym zakresie, zatem Sąd uznał, że ma zastosowanie przepis art. 100 zd 2 kp. Kwotę 1350 zł Sąd ustalił na podstawie § 9 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).

W punkcie IV sentencji wyroku Sąd zaliczył koszty sądowe na rachunek Skarbu Państwa, gdyż powód, jako pracownik był zwolniony od obowiązku ich poniesienia, z mocy art. 96 ust.1 pkt. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398). Od ponoszenia kosztów sądowych zwolniona była również strona pozwana.

W punkcie V sentencji wyroku, Sąd nadał rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 477² § k.p.c, do wysokości nieprzekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika, tj. do kwoty 2.813,33 zł.